

ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา

เรื่อง หลักเกณฑ์คุณสมบัติของสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน

เพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามมาตรา ๔๔ (ก) (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่กำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพควบคุมต้องผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด และประกาศคุรุสภา เรื่อง การรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรทางการศึกษา เพื่อการประกอบวิชาชีพ กำหนดให้สถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอนมีคุณสมบัติตามที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ประกอบกับมติคณะกรรมการคุรุสภา ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๕ วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๕ คณะกรรมการคุรุสภาจึงกำหนดคุณสมบัติของสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอนไว้ดังต่อไปนี้

๑. สถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) มีมาตรฐานคุณสมบัติตามที่กำหนดท้ายประกาศนี้ หรือ

(๒) เป็นสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินและได้มาตรฐานคุณภาพจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

๒. ให้สถาบันซึ่งจัดการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (หลักสูตร ๕ ปี) จัดส่งรายชื่อสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอนที่เป็นเครือข่ายของสถาบันต่อเลขาธิการคุรุสภา เพื่อนำเสนอคณะกรรมการคุรุสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ทั้งนี้ ให้สถาบันจัดให้มีการให้ความช่วยเหลือและพัฒนาสถาบันที่เป็นเครือข่ายอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด และแจ้งให้คุรุสภาทราบทุก ๕ ปี

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลง เพิ่มเติมสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน ให้สถาบัน ส่งต่อเลขาธิการคุรุสภาเพื่อนำเสนอคณะกรรมการคุรุสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบเพิ่มเติม

๓. ในกรณีที่สถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอนมีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๑ ให้สถาบันซึ่งจัดการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (หลักสูตร ๕ ปี) เสนอต่อเลขาธิการคุรุสภาเพื่อนำเสนอคณะกรรมการคุรุสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบเป็นรายกรณี
๔. ให้เลขาธิการคุรุสภาจัดทำประกาศรายชื่อสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอนที่ได้รับความเห็นชอบตามข้อ ๒ และแจ้งให้สถาบันทราบ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์

ประธานกรรมการคุรุสภา

มาตรฐานคุณสมบัติของสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน

.....

ก. มาตรฐานด้านกระบวนการ ประกอบด้วยมาตรฐานและตัวบ่งชี้การพิจารณา
ดังต่อไปนี้

(๑) สถานศึกษามีการจัดองค์การ โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็น
ระบบครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

(๑.๑) สถานศึกษามีการจัดองค์การ โครงสร้างการบริหาร และระบบการ
บริหารงานอย่างเป็นระบบ

(๑.๒) สถานศึกษามีการบริหารเชิงกลยุทธ์

(๑.๓) สถานศึกษามีการบริหารโดยหลักการมีส่วนร่วม

(๑.๔) สถานศึกษามีการตรวจสอบและถ่วงดุล

(๒) สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการ
พัฒนาการศึกษา โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

(๒.๑) สถานศึกษามีระบบและกลไกในการส่งเสริมความสัมพันธ์และร่วมมือ
กับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา

(๒.๒) สถานศึกษามีกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับ
ชุมชนในการพัฒนาการศึกษา

(๓) สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมสุขภาพ
อนามัย และความปลอดภัยของผู้เรียน โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

(๓.๑) สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมที่สะอาด เป็นระเบียบ และปลอดภัย

(๓.๒) มีระบบป้องกันให้สถานศึกษาปลอดสารพิษ สิ่งเสพติด อาชญากรรม
และอบายมุข

(๓.๓) สถานศึกษามีสาธารณูปโภคที่ดี

(๓.๔) สถานศึกษามีสิ่งอำนวยความสะดวกให้ครูและบุคลากรอย่างเพียงพอ
และมีสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้

(๔) สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ครูตามความจำเป็นและ
เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

(๔.๑) สถานศึกษาจัดครูเข้าสอนตรงตามสาขาวิชา หรือความถนัด หรือความรู้
ความสามารถ

(๔.๒) ครูได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับเรื่องที่ใช้สอนหรือปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง
และสอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลง

(๔.๓) สถานศึกษาส่งเสริมการทำงานเป็นทีม

(๕) สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตร ตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

(๕.๑) สถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

(๕.๒) สถานศึกษามีการจัดแนวทางการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร ความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมให้สามารถเชื่อมโยงแก้ปัญหาท้องถิ่นได้ และนำไปปฏิบัติได้จริง

(๖) สถานศึกษาจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

(๖.๑) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

(๖.๒) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเอง

(๖.๓) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา และตัดสินใจ

(๖.๔) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่บูรณาการ เชื่อมโยงสาระความรู้ ทักษะด้านต่าง ๆ และแนวคิดของสิ่งที่เรียนรู้ในห้องเรียนกับความจริงของชีวิต รวมทั้ง ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่ต้องปฏิบัติในสังคมร่วมกับผู้อื่น

(๖.๕) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่น และความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

(๖.๖) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างครบถ้วน ทั้งด้านดนตรี ศิลปะ และกีฬา

(๖.๗) สถานศึกษามีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย และต่อเนื่อง

(๖.๘) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและรักสถานศึกษา

ข. มาตรฐานด้านปัจจัย ประกอบด้วยมาตรฐานและตัวบ่งชี้การพิจารณา ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดี โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

- (๑.๑) ผู้บริหารอุทิศตนให้กับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- (๑.๒) ผู้บริหารมีความเมตตากรุณา มีความรับผิดชอบ ยุติธรรม และซื่อสัตย์
- (๑.๓) ผู้บริหารมีการครองตนที่ดี ไม่มีหนี้สินส่วนตัว ไม่เกี่ยวข้องกับ

อบายมุขและสิ่งเสพติด

(๒) ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

- (๒.๑) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง
- (๒.๒) ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์ และเป็นที่ยอมรับของ

ผู้เกี่ยวข้อง

- (๒.๓) ผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตย
- (๒.๔) ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถด้านวิชาการและหลักการบริหารจัดการ

(๓) ครูมีจิตวิญญาณความเป็นครู มีคุณธรรม และจริยธรรม โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

- (๓.๑) ครูมีความเอื้ออาทร เข้าใจ และเอาใจใส่ผู้เรียนทุกคนอย่างสม่ำเสมอและเท่าเทียมกัน
- (๓.๒) ครูมีมนุษยสัมพันธ์ ควบคุมอารมณ์ได้ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- (๓.๓) ครูมีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา และอุทิศตนให้กับการพัฒนา

ผู้เรียน

- (๓.๔) ครูวางตนเหมาะสม เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องความประพฤติ บุคลิกภาพ
- (๓.๕) ครูมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู
- (๓.๖) ครูศึกษาหาความรู้ และพัฒนาการสอนอยู่เสมอ

(๔) ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

- (๔.๑) ครูรู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และเป้าหมายหลักสูตร
- (๔.๒) ครูมีความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตร และจัดทำแผนการเรียนรู้ที่

เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- (๔.๓) ครูสามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในช่วงชั้นที่ ๑

ถึงช่วงชั้นที่ ๔

(๔.๔) ครูสามารถประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริงและอิงพัฒนาการของผู้เรียน มีการประเมินเพื่อวินิจฉัยจุดเด่น จุดด้อย การประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน

(๔.๕) ครูนำผลการประเมินการเรียนการสอนมาปรับการเรียนและเปลี่ยนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

(๕) ครูมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ คิดวิเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

(๕.๑) ครูมีนิสัยรักการแสวงหาความรู้และข่าวสารข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอน

(๕.๒) ครูมีความสามารถในการศึกษา วิจัย เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอน

(๕.๓) ครูมีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขสถานการณ์ได้

(๖) ครูมีคุณวุฒิ ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

(๖.๑) ครูที่จบระดับปริญญาตรีขึ้นไป

(๖.๒) ครูที่สอนตรงตามวิชาเอก โท

(๖.๓) ครูได้สอนตรงกับความถนัด

(๖.๔) ครูได้รับการพัฒนาในวิชาที่สอนปีละไม่น้อยกว่า ๒๐ ชั่วโมง

(๗) สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

(๗.๑) สถานศึกษามีหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตรที่เหมาะสมสอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาและความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น

(๗.๒) สถานศึกษามีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้

(๘) สถานศึกษามีอาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ

(๘.๑) สถานศึกษามีอาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ

(๘.๒) สถานศึกษามีห้องเรียนและห้องปฏิบัติการที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน

(๙) สถานศึกษามีการจัดองค์การ โครงสร้าง และการบริหารงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มีความพร้อมในการเป็นโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู

(๙.๑) สถานศึกษามีการกำหนดแผนเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในแผนพัฒนา

(๙.๒) สถานศึกษามีการกำหนดผู้รับผิดชอบงานเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

(๙.๓) สถานศึกษามีระบบการดูแล นิเทศ และประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา

(๙.๔) สถานศึกษาจัดและส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง

(๙.๕) สถานศึกษากำหนดงานให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
อย่างเหมาะสมและตรงตามสาขาวิชาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์

(๙.๖) สถานศึกษามีการกำหนดแผนกลยุทธ์จากการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่
เกี่ยวข้อง เป็นแผนแม่บทการพัฒนาโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู

(๙.๗) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักศึกษา
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องของโรงเรียน

(๙.๘) สถานศึกษาจัดกิจกรรมในห้องเรียนที่ให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูได้เข้าร่วมเพื่อรู้จักบุคคลสำคัญและขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น

(๙.๙) สถานศึกษามีการจัดสวัสดิการที่จำเป็นแก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครู

(๙.๑๐) สถานศึกษาสามารถจัดโอกาสให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวิจัยในชั้นเรียน การพัฒนาสื่อนวัตกรรม
การเรียนรู้ การพัฒนานักเรียน และกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครูอื่น ๆ

(๑๐) ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

(๑๐.๑) ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายและกระบวนการ
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

(๑๐.๒) ผู้บริหารมีการวางแผนบริหารจัดการเกี่ยวกับการเป็นหน่วยฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครู

(๑๐.๓) ผู้บริหารมีความสามารถในการประสานงานและร่วมมือกับสถาบัน
ผลิตครูและผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนานักศึกษา และการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้
มีประสิทธิภาพสูงสุด

(๑๑) ครูมีความสามารถในการเป็นครูพี่เลี้ยงนักศึกษาฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครู โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

(๑๑.๑) ครูรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายและกระบวนการฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครู

(๑๑.๒) ครูมีทักษะและเทคนิคในการนิเทศแบบกัลยาณมิตร

(๑๑.๓) ครูครองตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามจรรยาบรรณครู และการเป็นครู
มีอาชีพ

(๑๑.๔) ครูมีความสามารถในการประสานงานและร่วมมือกับสถาบันผลิตครู
และผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนานักศึกษา และการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
